

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

29 aprilie 2013

VM nr. 146

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

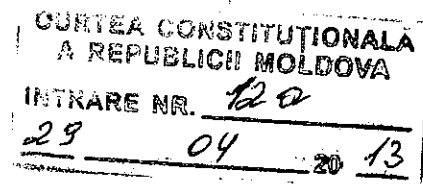
SESIZARE

privind verificarea Constituționalității art. 3 al Hotărârii Parlamentului Nr. 96 din 25 aprilie 2013, privind revocarea Președintelui Parlamentului și a Legii nr. 101 din 26 aprilie 2013, pentru completarea art. 14 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea Nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996

Deputat în Parlament:

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]
[Handwritten signature]
[Handwritten signature]

M. Ieghimpu
Valeriu Munteanu
Corina Fice
(Barbu Voerdy)

I. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect:

- Art. 3 al Hotărârii Parlamentului Nr. 96 din 25 aprilie 2013, privind revocarea Președintelui Parlamentului;
- Legea nr. 101 din 26 aprilie 2013, pentru completarea art. 14 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea Nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996;

II. CADRUL NORMATIV PERTINENT

1. Constituția Republicii Moldova:

Articolul 2

Suveranitatea și puterea de stat

- (1) Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție.
- (2) Nici o persoană particulară, nici o parte din popor, nici un grup social, nici un partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu. Uzurparea puterii de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 64

Organizarea internă

- (1) Structura, organizarea și funcționarea Parlamentului se stabilesc prin regulament. Resursele financiare ale Parlamentului sînt prevăzute în bugetul aprobat de acesta.
- (2) Președintele Parlamentului se alege prin vot secret, cu majoritatea voturilor deputaților aleși, pe durata mandatului Parlamentului. El poate fi revocat în orice moment prin vot secret de către Parlament cu o majoritate de cel puțin două treimi din voturile tuturor deputaților.
- (3) Vicepreședinții se aleg la propunerea Președintelui Parlamentului, cu consultarea fracțiunilor parlamentare.

2. Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea Nr. 797 din 02.04.1996:

Articolul 14. Atribuțiile Președintelui Parlamentului

- (1) Președintele Parlamentului are următoarele atribuții:
[...]
f) semnează legile, hotărârile și moțiunile adoptate de Parlament;
[...]

Articolul 15. Atribuțiile vicepreședinților Parlamentului

[...]

- (2) Vicepreședinții Parlamentului îndeplinesc, în modul stabilit de Președinte, atribuțiile Președintelui, delegate de acesta, la solicitarea sau în absența lui, inclusiv semnează legile și hotărârile adoptate de Parlament.

Articolul 73. Semnarea actelor legislative adoptate de Parlament

Legile și hotărârile adoptate de Parlament se semnează de Președintele Parlamentului, iar în condițiile art.15 alin.(2), de către unul dintre vicepreședinții Parlamentului în termen de cel mult 20 de zile de la adoptare.

Articolul 8. Comisia pentru efectuarea alegerii Președintelui Parlamentului

- (1) Parlamentul, la propunerea fracțiunilor parlamentare, instituie o comisie pentru efectuarea alegerii Președintelui Parlamentului, care:
- a) recepționează propunerile de desemnare a candidaților la funcția de Președinte al Parlamentului;
 - b) stabilește modelul și textul buletinului de vot;
 - c) asigură pregătirea și desfășurarea votării;
 - d) totalizează rezultatele votării, declară nevalabile buletinele care:
 - nu sînt semnate și ștampilate de comisie;
 - nu ilustrează intenția votantului;
 - au toate numele candidaților radiate;
 - au adăugate alte nume;
 - e) soluționează conflictele și litigiile apărute în timpul votării;
 - f) prezintă Parlamentului spre aprobare rezultatele votării.

[...]

Articolul 11. Revocarea Președintelui și a vicepreședinților Parlamentului

- (1) Președintele Parlamentului poate fi revocat înainte de termen la cererea fracțiunii parlamentare care l-a propus sau a 1/3 din numărul deputaților aleși.
- (2) Hotărîrea privind revocarea Președintelui Parlamentului se adoptă cu votul a 2/3 din numărul deputaților aleși, prin vot secret, în condițiile art. 8 care se aplică în mod corespunzător.

[...]

III. EXPUNEREA ÎNCĂLCĂRILOR CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

1. La 25 aprilie 2013, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea Nr. 96 din 25 aprilie 2013, privind revocarea Președintelui Parlamentului, prin care a fost revocat înainte de termen dl Marian Lupu.

Pentru desfășurarea procedurii de revocare a fost constituită o Comisie Specială, în temeiul art. 8 și art. 11 ale Regulamentului Parlamentului.

Drepturile și obligațiile Comisiei Speciale sunt reglementate exhaustiv în art. 8 din Regulamentul Parlamentului.

La fel, Constituția Republicii Moldova stabilește că „*structura, organizarea și funcționarea Parlamentului se stabilesc prin regulament*” (art. 64), precum și faptul că „*Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică*” (art. 7).

Eludând prevederile Constituționale citate, Comisia specială a propus spre adoptare, iar Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea Nr. 96 din 25 aprilie 2013, privind revocarea Președintelui Parlamentului, care prevede în art. 3: „Până la alegerea unui nou Președinte al Parlamentului, atribuțiile acestuia sunt exercitate de vicepreședintele Parlamentului”.

Considerăm că art. 3 al Hotărârii Parlamentului Nr. 96 din 25 aprilie 2013, privind revocarea Președintelui Parlamentului, contravine Constituției și legislației subsecvente, având loc o crasă depășire a atribuțiilor Comisiei Speciale, precum și o încălcare flagrantă a dispozițiilor Constituționale, fiind de fapt o arogare a atribuțiilor Parlamentului, în coraport cu atribuțiile conferite de Parlament, președintelui acestuia.

Funcția de Președinte al Parlamentului este una eminentamente politică, care reprezintă indirect voința alegătorului.

Prin desemnarea unei persoane în calitate de interimar al funcției de Președinte al Parlamentului, de jure, se încearcă eludarea conținutului normelor juridice invocate.

Reieșind din conținutul și sensul intrinsec al normei contestate, vicepreședintele Parlamentului a fost desemnat în calitate de președinte interimar al Parlamentului, instituție de drept nereglementată în cazul dat.

Nereglementarea unor instituții, nu conferă dreptul legiuitorului de a soluționa ad-hoc atare probleme, ci doar prin prisma modificărilor și completărilor necesare a fi operate, conform procedurii stabilite.

Conform anexei la Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16.07.2010, funcția Președintelui Parlamentului este calificată, una de demnitate publică.

Atât Regulamentul Parlamentului cât și legea în referință, nu reglementează instituția interimatului funcției de Președinte al Parlamentului.

Examinând în complex problema juridică expusă, la caz, considerăm că Parlamentul, prin Hotărârea în parte contestată, a încercat a transpune prin analogie crasă și în interese înguste, aplicarea unor dispoziții similare ce se regăsesc în art. 49 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008, or legea respectivă, stabilește expres, conform art. 4 alin. (3) lit. a) prevederile respectivei legi nu se aplică persoanelor ce exercită funcții de demnitate publică.

2. Ulterior adoptării Hotărârii Parlamentului Nr. 96 din 25 aprilie 2013, privind revocarea Președintelui Parlamentului, cel mai probabil, în vederea ajustării unei situații consumate la norma legală, a fost adoptată la 26 aprilie 2013, Legea nr. 101 din 26 aprilie 2013, pentru completarea art. 14 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea Nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996, prin care s-au operat modificări în conținutul art. 14 din Regulamentul Parlamentului.

Legea nominalizată a fost semnată de către vicepreședintele Parlamentului Republicii Moldova, doamna Liliana Palihovici.

Art. 73 al Regulamentului Parlamentului stabilește competența exclusivă a Președintelui Parlamentului de a semna legile adoptate de Parlament, iar art. 15 al aceluiași Regulament prevede posibilitatea vicepreședintelui de a semna legile doar în cazul în care această competență a fost delegată de către Președinte sau Președintele este absent.

Având în vedere că Președintele Parlamentului nu a delegat atribuții în domeniul semnării legii către vicepreședinte, precum și inexistența faptului absenței Președintelui, având în vedere că nu putem vorbi despre absența unei persoane nealese, considerăm că semnarea Legii nr. 101 din 26 aprilie 2013, contravine flagrant Constituției Republicii Moldova, care stabilește că *„Nici o persoană particulară, nici o parte din popor, nici un grup social, nici un partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu. Uzurparea puterii de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului”* (art. 2) și că *„structura, organizarea și funcționarea Parlamentului se stabilesc prin regulament”* (art. 64).

IV. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

În temeiul celor expuse mai sus, în baza art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituția Republicii Moldova, a art. 4, alin. (1), lit. a) al Legii cu privire la Curtea Constituțională, precum și a art. 4, alin. (1), lit. a) al Codului Jurisdicției Constituționale, solicit Curții Constituționale a Republicii Moldova să exercite, prin prisma legislației pertinente, controlul legalității și Constituționalității:

- Art. 3 al Hotărârii Parlamentului Nr. 96 din 25 aprilie 2013, privind revocarea Președintelui Parlamentului;
- Legea nr. 101 din 26 aprilie 2013, pentru completarea art. 14 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea Nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996;
- Având în vedere faptul că ultimele ședințe ale Parlamentului Republicii, s-au desfășurat, cu elemente de încălcare deliberată, a art. 2 din Constituția Republicii Moldova, solicităm examinarea prezentei Sesizări, în regim de urgență.